

Izhaja vsak
mesec na
2 polah in
velja za vse
leto 4 gl.

SLOVENSKI PRAVNIK.

Uredništvo
in upravníštvo
nahajata se v
Frančiskan-
skih ulicah,
št. 16.

Kdor se vsled kakega zidanja v svojih pravicah žaljenega čuti, je samo tedaj opravičen po §. 340. obč. drž. zak. zavoljo motenja v posesti tožiti, če se ni zidatelj proti njemu po predpisih občnega sodnij-skega reda obnašal.

Zakonska Fran in Ana Stareček, lastnika hiše št. 34/III. v Poděbradu, prosila sta dne 24. marca 1880 k št. 764 pri mestnem zboru v Poděbradu, da bi se jima dovolilo na hišo št. 34/III. postaviti še jedno nadstropje. Po predloženih risih imelo se je to nadstropje opirati deloma na ločilno steno, nahajajočo se med hišama št. 34/III. in št. 178/III. K navodu, kojega je bil mestni svet na 8. aprila 1880 razpisal, in h kateremu so se povabili vsi mejači, oglasil se je mestu lastnice hiše št. 178/III. nje mož Jožef Watzke, ter se je v zapisniku izrekel, „da ne ugovarja proti postavljenju novega nadstropja, če bi se ne opiralo na omenjeno ločilno steno; če bi se pa na to steno opiralo, potem zahteva primerno odškodnino.“ Na podlagi tega zapisnika izrekel je mestni svet dovoljenje k zidanju ter to dovoljenje tudi lastnici h. št. 178/III. s pristavkom dostavil, da jej je na prosto voljo dano, svoje ugovore pravnim potom izpeljati. Omenjena lastnica proti dotičnemu odloku ni rekurrirala — na kar se je zidanje pričelo. Ali že 20. aprila 1880 vložila je pod št. 2898 Josipina Watzke, lastnica hiš. št. 178/III., pred c. kr. okrajno sodnijo v Poděbradu tožbo zavoljo motenja posesti ter prosila za razsodbo: „da sta jo zakonska Fran in Ana Stareček s tem, — da sta dné 19. aprila 1881 na južni ločilni steni hiše št. 178/III. v Poděbradu ležeči strešni vrh odnesti, povprečne lesove odrezati in strešne opeke odmetati dala, in potem s tem, da sta dne 20. aprila 1880 na vrhu te ločilne stene nov zid postavljati pričela iz namena, da bi se na tem potu sezidalo

novo nadstropje pri hiši št. 34/III. v Podčbradu, — v mirnej posesti hiše št. 178/III. v Podčbradu motila.

Z razsodnim odlokom od 4. avgusta 1881, št. 5680, odbila je c. kr. okrajna sodnija v Podčbradu tožbo iz naslednjih

razlogov:

Vsled priznanja toženih je po §. 107. o. s. red. dokazano, da sta dne 19. aprila 1880 na ločilni steni ležeči strešni vrh pri hiši št. 178/III. odnesti, povprečne lesove odrezati, in strešne opeke odmetati dala; ravno tako je tudi dokazano, da sta tožena dne 30. aprila 1880 na vrhu te ločilne stene nov zid postavljati pričela iz namena, da bi se po tem potu sezidalo novo nadstropje pri hiši št. 34/III. v Podčbradu.

Vpraša se sedaj samo še, ali sta tožena s tem svojim dejanjem tožnico v njenej posesti motila ali ne?

Tožena zakonska prosila sta dné 24. marca k št. 764 pri mestnem svetu v Podčbradu, da bi se jima dovolilo, postaviti novo nadstropje na hišo št. 34/III. v Podčbradu. K navodu, ki se je o tem razpisal, povabili so se, kakor je iz dotičnega zapisnika razvidno, vsi mejači. K navodu oglasil se je mož tožnice ter izjavil, da je ločilna stena skupna last, da proti nameravanemu zidanju ničesar ugovarjati nima, če tožena skupne ločilne stene porabila ne bodeda. Dalje je mož tožnice še izrekel, da zahteva v slučaju, če bi se porabila skupna stena, odškodnino, katera naj bi se po primerni poti določila. Na podlagi dotičnega zapisnika dovolil je mestni svet nameravano zidanje, ter zavrnil tožnico z njenimi ugovori na pravno pot. Da je bil Jožef Watzke opravičen pri omenjenem navodu svojo ženo zastopati, razvidi se iz §§. 91. in 1008. obč. drž. zak.

Po §. 340. obč. drž. zak. je vsakdo, ki se vsled kakega zidanja v svojih pravicah žaljenega čuti, samo tedaj k pritožbam opravičen, če zidatelj njemu nasproti ni postopal po predpisih občnega sodnega reda.

Ali tožena obnašala sta se popolnoma po predpisih §. 72. obč. sod. reda, in po dvornih dekretih, kateri so se k temu paragrafu izdali, kakor tudi po določenih stavbinega reda in sicer s tem, da sta pri kompetentnej oblastniji za dovoljenje k zidanju poprosila, da se jima je to dovoljenje dodelilo, in da tožnica s svojimi ugo-

vorí na pravno pot zavrnena in o dovoljenji pravočasno poučena, ni rekurirala.

V okolišćini, da sta tožena zakonska na podlagi od kompetentne oblastnije izrečenega dovoljenja pričela zidati, in da sta zidanje nadaljevala, se torej ne more opaziti samolastnost toženih, in potem takem tudi ne motenje v posesti tožnice in to toliko menj, ker je Jožef Watzke, kakor že omenjeno, k nameravanemu zidanju svoje dovoljenje pod pogojem izrekel, da si v slućaji, če bi tožena pri zidani skupno steno porabila, pridrži pravico do primerne odšćkodnine. Po tem takem tožnica ni opravićena, tožiti in possessorio sumarissimo.

Po rekurzu tožnice zaukazala je c. kr. nadsodnija v Pragi z odloćbo od 24. septembra 1881, št. 25944, da naj se zaslišijo priće in izvedenci; priće o tem, če se je bila Josipina Watzke k stavbinemu navodu povabila, izvedenci pa o tem, če je istina, da novi zid samo polovico skupne stene zavzema, in če je bilo neobhodno potrebno, da se je podrl strešni vrh, da so se odrezali povprećni lesovi in zmetale opeke s strehe.

Po zaslišanji prić in izvedencev razsodila je c. kr. okrajna sodnija v Poděbradu ravno tako, kakor prej.

(Razsodni odlok od 11. septembra 1881, št. 7369.)

Nadsodnija v Pragi odbila je potem rekurz tožnice ter potrdila odlok prvega sodnika iz teh-le

razlogov:

Uvaževaje, da je stavbina oblast po izvršenem navodu dovoljenje k zidanju izrekla, in sicer po predloženih načrtih, da se je tožnica pri tem návodu po svojem moži zastopati dala, da le tá zastopnik proti novemu zidanju in tudi proti porabi južne stene pri hiši št. 178/III. v principu ničesar ugovarjal ni, temveć si samo pravico do slućajne odšćkodnine pridržal; uvaževaje, da sta zidatelja po dodeljenem dovoljenji in v smislu tega dovoljenja zidanje pričela, da sta to zidanje po predloženih načrtih in v smislu teh načrtov nadaljevala, spoznala je nadsodnija, da se na strani toženih o samolastnosti in o krivici, po toženih izvršeni, katero §. 339. obč. drž. zak. in ces. naredba od 27. oktobra 1849 zahtevata, in potem takem tudi o motenji v mirni posesti govoriti ne sme.

Tožnice ugovor, da dovoljenje k zidanju njej nasproti v pravno moč stopilo ni, ker se ni povabila k návodu in ker se jej stavbeni konsenz dostavil ni, ne zasluži ozira. Če se tudi s popolno določenostjo dokazati ni dalo, da se je tožnica k navodu osobno povabila, je pa vender gotovo, da se je povabilo njej ali pa vsaj njenemu možu dostavilo. In ker je zadnji k návodu se oglasil, morala sta tožena meniti, da je tožnico njeni mož opravičeno zastopal, ker je ravno pravno dejanje v njenem imenu izvršil, h kateremu se ni potrebovalo posebnega pooblastila. Da se je stavbeni konsenz možu tožnice in ne njej sami dostavil, to je čisto neodločilno, ker je pri vsem tem tožnica dobro vedela, da se je zidanje pričelo, ter bi bila, če je menila, da tožena zidata brez dovoljenja, prav lahko pri stavbinem uradu vse potrebno izvedela.

Izvenredno revizijo zavrnilo je najvišje sodišče z določbo od 17. januarja 1881, št. 381, iz

razlogov,

da se v enakih razsodbah spodnjih instanc ne opazi jasna krivica, tako da ni pogojev, pod katerimi bi se ti razsodbi vsled dvornega dekreta od 15. februarja 1853, št. 2593, spremeniti smeli.

J. U. dr. Miroslav Pacák.

Razmera med brezuspešnim zapeljanjem k umoru (§. 9. kaz. zak.) in pozneje vsled naročila započetim poskusom umora. §. 5. kaz. zak.

(Konec.)

Dr. Bloch je govoril mej drugim tudi to-le: „Ničnosti uzrok po §. 344. št. 5. kaz. pr. r. velja, ker bi se pri okoliščini, da poškodovani kazenske objave ni sam vložil, temveč da se je ta objava vsled instigacije tretje osebe in sicer župnika, kateri je, kakor je sam pri sklepni obravnavi izjavil, z jednim izmed zatožencev v sovraštvu živel, po drugih osebah vložila, in pri okoliščini, da se je z dotičnimi pričami dokazati nameravalo, da jim je poškodovani povedal, da se je sam v prepad zvrnil, vsled predloga zagovornišтва dotične priče bile morale zaslišati. Nasproti pa odpade ničnosti uzrok §. 344. št. 5. in 10. kaz. pr. r. zaradi zavrnitve predloga